

Jozef de Egyptische Heerser

Terwijl Juda met verschillende persoonlijke problemen afreken, probeert zijn jongere broer Jozef het beste te maken van de ene rampzalige situatie na de andere. Het verhaal over zijn klim naar de top, van een slaaf tot een heerser die alleen de Faraö van Egypte zelf boven zich hoeft te dulden, is wonderbaarlijk en bekoorlijk. Net zo fascinerend is het verhaal over hoe Jozef zijn vader en broers uiteindelijk naar Egypte overbrengt om daar te wonen, een zet die Jozef zelf duidelijk ziet als het hoogtepunt van een lange reeks gebeurtenissen die door Gods voorzienigheid in beweging zijn gebracht. Het relaas begint op het moment waarop Jozef als slaaf aan een Egyptisch legerleider wordt verkocht.

- Gen. 39:1-6a** **Egypte** POTIFAR GEEFT JOZEF PROMOTIE. Jozef nu werd naar Egypte afgevoerd; en Pótifar, een hoveling van Faraö, een overste der trawanten, een Egyptisch man, kocht hem uit de hand der Ismaëlieten, die hem derwaarts afgevoerd hadden.
En de HEERE was met Jozef, zodat hij een voorspoedig man was; en hij was in het huis van zijn heer, den Egyptenaar. Als nu zijn heer zag, dat de HEERE met hem was, en dat de HEERE al wat hij deed, door zijn hand voorspoedig maakte; zo vond Jozef genade in zijn ogen, en diende hem; en hij stelde hem over zijn huis; en al wat hij had, gaf hij in zijn hand. En het geschiedde van toen af, dat hij hem over zijn huis, en over al wat het zijne was, gesteld had, dat de HEERE des Egyptenaars huis zegende, om Jozefs wil; ja, de zegen des HEEREN was in alles, wat hij had, in het huis en in het veld. En hij liet alles, wat hij had, in Jozefs hand, zodat hij met hem van geen ding kennis had, behalve van het brood, dat hij at.
- Gen. 39:6b-10** JOZEF WIJST TOENADERING AF. En Jozef was schoon van gedaante, en schoon van aangezicht. En het geschiedde na deze dingen, dat de huisvrouw zijns heren haar ogen op Jozef wierp; en zij zeide: "Lig bij mij!"
Maar hij weigerde het, en zeide tot de huisvrouw zijns heren: "Zie, mijn heer heeft geen kennis met mij, wat er in het huis is; en al wat hij heeft, dat heeft hij in mijn hand gegeven. Niemand is groter in dit huis dan ik, en hij heeft voor mij niets onthouden, dan u, daarin dat gij zijn huisvrouw zijt; hoe zoude ik dan dit een zo groot kwaad doen, en zondigen tegen God!" En het geschiedde, als zij Jozef dag op dag aansprak, en hij naar haar niet hoorde, om bij haar te liggen, en bij haar te zijn.
- Gen. 39:11-18** JOZEF VALS BESCHULDIGD. Zo gebeurde het op zulk een dag, dat hij in het huis kwam, om zijn werk te doen; en niemand van de lieden des huizes was daar binnenshuis. En zij greep hem bij zijn kleed, zeggende: "Lig bij mij!" En hij liet zijn kleed in haar hand, en vluchtte, en ging uit naar buiten.
En het geschiedde, als zij zag, dat hij zijn kleed in haar hand gelaten had, en naar buiten gevlucht was; zo riep zij de lieden van haar huis, en sprak tot hen, zeggende: "Ziet, hij heeft ons den Hebreuwsen man ingebracht, om met ons te spotten; hij is tot mij gekomen, om bij mij te liggen, en ik heb geroepen met luider stem; en het geschiedde, als hij hoorde, dat ik mijn stem verhief, en riep, zo verliet hij zijn kleed bij mij, en vluchtte, en ging uit naar buiten."
En zij legde zijn kleed bij zich, totdat zijn heer in zijn huis kwam. Toen sprak zij tot hem naar diezelfde woorden, zeggende: "De Hebreeuwse knecht, dien gij ons hebt ingebracht, is tot mij gekomen, om met mij te spotten. En het is geschied, als ik mijn stem verhief, en riep, dat hij zijn kleed bij mij liet, en vluchtte naar buiten."
- Gen. 39:19,20** JOZEF OPGESLOTEN. En het geschiedde, als zijn heer de woorden zijner huisvrouw hoorde, die zij tot hem sprak, zeggende: "Naar deze zelfde woorden heeft mij uw knecht gedaan", zo ontstak zijn toorn. En Jozefs heer nam hem, en leverde hem in het gevangenhuis, ter plaatse, waar des konings gevangenen gevangen waren; alzo was hij daar in het gevangenhuis.
- Gen. 39:21-23** HET GEVANG ONDER JOZEF'S BESTUUR. Doch de HEERE was met Jozef, en wende Zijn goedertierenheid tot hem; en gaf hem genade in de ogen van den overste van het gevangenhuis. En de overste van het gevangenhuis gaf al de gevangenen, die in het gevangenhuis waren, in Jozefs hand; en al wat zij daar deden, deed hij. De overste van het gevangenhuis zag gans op geen ding, dat in zijn hand was, overmits dat de HEERE met hem was; en wat hij deed, dat deed

de HEERE wel gedijen.

- Gen. 40:1-4** BAKKER EN PROEVER OPGESLOTEN. En het geschiedde na deze dingen, dat de schenker des konings van Egypte, en de bakker, zondigden tegen hun heer, tegen den koning van Egypte. Zodat Faraö zeer toornig werd op zijn twee hovelingen, op den overste der schenkers, en op den overste der bakkers. En hij leverde hen in bewaring, ten huize van den overste der trawanten, in het gevangenhuis, ter plaatse, waar Jozef gevangen was. En de overste der trawanten bestelde Jozef bij hen, dat hij hen diende; en zij waren sommige dagen in bewaring.
- Gen. 40:5-8** JOZEF LEGT DROMEN UIT. Zij droomden nu beiden een droom, elk zijn droom, in een nacht, elk naar de uitlegging zijns drooms, de schenker en de bakker, die des konings van Egypte waren, die gevangen waren in het gevangenhuis. En Jozef kwam des morgens tot hen, en hij zag hen aan, en ziet, zij waren ontsteld.
Toen vraagde hij de hovelingen van Faraö, die bij hem waren in hechtenis van het huis zijns heren, zeggende: "Waarom zijn uw aangezichten heden kwalijk gesteld?"
En zij zeiden tot hem: "Wij hebben een droom gedroomd, en er is niemand, die hem uitlegge."
En Jozef zeide tot hen: "Zijn de uitleggingen niet van God? Vertelt ze mij toch."
- Gen. 40:9-15** DROOM VAN PROEVER. Toen vertelde de overste der schenkers Jozef zijn droom, en zeide tot hem: "In mijn droom, zie, zo was een wijnstok voor mijn aangezicht; En aan den wijnstok waren drie ranken; en hij was als bottende, zijn bloeisel ging op, zijn trossen brachten rijpe druiven voort. En Faraö's beker was in mijn hand; en ik nam die druiven, en drukte ze uit in Faraö's beker, en ik gaf den beker op Faraö's hand."
Toen zeide Jozef tot hem: "Dit is zijn uitlegging: de drie ranken zijn drie dagen. Binnen nog drie dagen zal Faraö uw hoofd verheffen, en zal u in uw staat herstellen; en gij zult Faraö's beker in zijn hand geven, naar de vorige wijze, toen gij zijn schenker waart. Doch gedenk mijner bij uzelf, wanneer het u wel gaan zal, en doe toch weldadigheid aan mij, en doe van mij melding bij Faraö, en maak, dat ik uit dit huis kome. Want ik ben diefelijk ontstolen uit het land der Hebreëen; en ook heb ik hier niets gedaan, dat zij mij in dezen kuil gezet hebben."
- Gen. 40:16-19** DROOM VAN BAKKER. Toen de overste der bakkers zag, dat hij een goede uitlegging gedaan had, zo zeide hij tot Jozef: "Ik was ook in mijn droom, en zie, drie getraliede korven waren op mijn hoofd. En in den oppersten korf was van alle spijs van Faraö, die bakkerswerk is; en het gevogelte at dezelve uit den korf, van boven mijn hoofd."
Toen antwoordde Jozef, en zeide: "Dit is zijn uitlegging: de drie korven zijn drie dagen. Binnen nog drie dagen zal Faraö uw hoofd verheffen van boven u, en hij zal u aan een hout hangen, en het gevogelte zal uw vlees van boven u eten."
- Gen. 40:20-23** UITLEG BLIJKT CORRECT. En het geschiedde op den derden dag, den dag van Faraö's geboorte, dat hij voor al zijn knechten een maaltijd maakte; en hij verhief het hoofd van den overste der schenkers, en het hoofd van den overste der bakkers, in het midden zijner knechten. En hij deed den overste der schenkers wederkeren tot zijn schenkambt, zodat hij den beker op Faraö's hand gaf. Maar den overste der bakkers hing hij op; gelijk Jozef hun uitgelegd had.
Doch de overste der schenkers gedacht aan Jozef niet, maar vergat hem.
- Gen. 41:1-8** FARAO HEEFT EEN DROOM. En het geschiedde ten einde van twee volle jaren, dat Faraö droomde, en ziet, hij stond aan de rivier. En ziet, uit de rivier kwamen op zeven koeien, schoon van aanzien, en vet van vlees, en zij weidden in het gras. En ziet, zeven andere koeien kwamen na die op uit de rivier, lelijk van aanzien, en dun van vlees; en zij stonden bij de andere koeien aan den oever der rivier. En die koeien, lelijk van aanzien, en dun van vlees, aten op die zeven koeien, schoon van aanzien en vet. Toen ontwaakte Faraö.
Daarna sliep hij en droomde andermaal; en ziet, zeven aren rezen op, in een halm, vet en goed. En ziet, zeven dunne en van den oostenwind verzengde aren schoten na dezelve uit. En de dunne aren verslonden de zeven vette en volle aren. Toen ontwaakte Faraö, en ziet, het was een droom.
En het geschiedde in den morgenstond, dat zijn geest verslagen was, en hij zond heen, en riep al de tovenaars van Egypte, en al de wijzen, die daarin waren; en Faraö vertelde hun zijn droom; maar er was niemand, die ze aan Faraö uitlegde.
- Gen. 41:9-13** PROEVER HERINNERT ZICH JOZEF. Toen sprak de overste der schenkers tot Faraö, zeggende: "Ik gedenk heden aan mijn zonden. Faraö was zeer vertoornd op zijn dienaars, en leverde mij in bewaring ten huize van den overste der trawanten, mij en den overste der bakkers. En in een

nacht droomden wij een droom, ik en hij; wij droomden elk naar de uitlegging zijns drooms. En aldaar was bij ons een Hebreeuws jongeling, een knecht van den overste der trawanten; en wij vertelden ze hem, en hij legde ons onze dromen uit; een ieder legde hij ze uit, naar zijn droom. En gelijk hij ons uitlegde, alzo is het geschied; mij heeft hij hersteld in mijn staat, en hem gehangen.”

- Gen. 41:14-16** FARAO ONTBIEDT JOZEF. Toen zond Faraö en riep Jozef en zij deden hem haastelijk uit den kuil komen; en men schoor hem, en men veranderde zijn klederen; en hij kwam tot Faraö. En Faraö sprak tot Jozef: “Ik heb een droom gedroomd, en er is niemand, die hem uitlegge; maar ik heb van u horen zeggen, als gij een droom hoort, dat gij hem uitlegt.” En Jozef antwoordde Faraö, zeggende: “Het is buiten mij! God zal Faraö’s welstand aanzeggen.”
- Gen. 41:17-24** FARAO VERTELT OVER DROOM. Toen sprak Faraö tot Jozef: “Zie, in mijn droom stond ik aan den oever der rivier; en zie, uit de rivier kwamen op zeven koeien, vet van vlees en schoon van gedaante, en zij weidden in het gras. En zie, zeven andere koeien kwamen op na deze, mager en zeer lelijk van gedaante, rank van vlees; ik heb dergelijke van lelijkheid niet gezien in het ganse Egypteland. En die ranke en lelijke koeien aten die eerste zeven vette koeien op; dewelke in haar buik inkwamen; maar men merkte niet, dat ze in haar buik ingekomen waren; want haar aanzien was lelijk, gelijk als in het begin. Toen ontwaakte ik. Daarna zag ik in mijn droom, en zie, zeven aren rezen op in een halm, vol en goed. En zie, zeven dorre, dunne en van den oostenwind verzengde aren, schoten na dezelve uit; en de zeven dunne aren verslonden die zeven goede aren. En ik heb het den tovenaars gezegd; maar er was niemand, die het mij verklaarde.”
- Gen. 41:25-32** OVERVLOED EN HONGERSNOOD UITGELEGD. Toen zeide Jozef tot Faraö: “De droom van Faraö is één; hetgeen God is doende, heeft Hij Faraö te kennen gegeven. Die zeven schone koeien zijn zeven jaren; die zeven schone aren zijn ook zeven jaren; de droom is één. En die zeven ranke en lelijke koeien, die na gene opkwamen, zijn zeven jaren; en die zeven ranke van den oostenwind verzengde aren zullen zeven jaren des hongers wezen. Dit is het woord, hetwelk ik tot Faraö gesproken heb: hetgeen God is doende, heeft Hij Faraö vertoond. Zie, de zeven aankomende jaren, zal er grote overvloed in het ganse land van Egypte zijn. Maar na dezelve zullen er opstaan zeven jaren des hongers; dan zal in het land van Egypte al die overvloed vergeten worden; en de honger zal het land verteren. Ook zal de overvloed in het land niet gemerkt worden, vanwege dienzelfen honger, die daarna wezen zal; want hij zal zeer zwaar zijn. En aangaande, dat die droom aan Faraö ten tweeden maal is herhaald, is, omdat de zaak van God vastbesloten is, en dat God haast, om dezelve te doen.
- Gen. 41:33-36** JOZEF STELT PLAN VOOR. Zo zie nu Faraö naar een verstandigen en wijzen man, en zette hem over het land van Egypte. Faraö doe zo, en bestelle opziens over het land; en neme het vijfde deel des lands van Egypte in de zeven jaren des overvloeds. En dat zij alle spijs van deze aankomende goede jaren verzamelen, en koren opleggen, onder de hand van Faraö, tot spijs in de steden, en bewaren het. Zo zal de spijs zijn tot voorraad voor het land, voor zeven jaren des hongers, die in Egypteland wezen zullen; opdat het land van honger niet verga.”
- Gen. 41:37-46 (ca. 1885 v.C.)** JOZEF ALS HEERSER AANGESTELD. En dit woord was goed in de ogen van Faraö, en in de ogen van al zijn knechten. Zo zeide Faraö tot zijn knechten: “Zouden wij wel een man vinden als dezen, in welken Gods Geest is?” Daarna zeide Faraö tot Jozef: “Naardien God u dit alles heeft verkondigd, zo is er niemand zo verstandig en wijs, als gij. Gij zult over mijn huis zijn, en op uw bevel zal al mijn volk de hand kussen; alleen dezen troon zal ik groter zijn dan gij.” Voorts sprak Faraö tot Jozef: “Zie, ik heb u over gans Egypteland gesteld.” En Faraö nam zijn ring van zijn hand af, en deed hem aan Jozefs hand, en liet hem fijne linnen klederen aantrekken, en legde een gouden keten aan zijn hals; En hij deed hem rijden op den tweeden wagen, dien hij had; en zij riepen voor zijn aangezicht: “Knielt!” Alzo stelde hij hem over gans Egypteland. En Faraö zeide tot Jozef: “Ik ben Faraö! Doch zonder u zal niemand zijn hand of zijn voet opheffen in gans Egypteland.” En Faraö noemde Jozefs naam Zafnath Paänéah, en gaf hem Asnath, de dochter van Potiféra, overste van On, tot een vrouw; en Jozef toog uit door het land van Egypte. Jozef nu was dertig jaren oud, als hij stond voor het aangezicht van Faraö, koning van Egypte; en Jozef ging uit van Faraö’s aangezicht, en hij toog door gans Egypteland.

- Gen. 41:47-49** JOZEF SLAAT OVERVLOEDIGE VOORRAAD OP. En het land bracht voort, in de zeven jaren des overvloeds, bij handvullen. En hij vergaderde alle spijze der zeven jaren, die in Egypteland was, en deed de spijze in de steden; de spijze van het veld van elke stad, hetwelk rondom haar was, deed hij daar binnen. Alzo bracht Jozef zeer veel koren bijeen, als het zand der zee, totdat men ophield te tellen: want daarvan was geen getal.
- Gen. 41:50-52** MANASSE EN EFRAÏM GEBOREN. En Jozef werden twee zonen geboren, eer er een jaar des hongers aankwam, die Asnath, de dochter van Potiféra, overste van On, hem baarde. En Jozef noemde den naam des eerstgeborenen Manasse; "Want", zeide hij, "God heeft mij doen vergeten al mijn moeite, en het ganse huis mijns vaders." En den naam des tweeden noemde hij Efraïm; "Want", zeide hij, "God heeft mij doen wassen in het land mijner verdrukking."
- Gen. 41:53-57** GRAAN REDT VAN HONGERSNOOD. Toen eindigden de zeven jaren des overvloeds, die in Egypte geweest was. En de zeven jaren des hongers begonnen aan te komen, gelijk als Jozef gezegd had. En er was honger in al de landen; maar in gans Egypteland was brood. Als nu gans Egypteland hongerde, riep het volk tot Faraö om brood; en Faraö zeide tot alle Egyptenaren: "Gaat tot Jozef, doet wat hij u zegt."
Als dan honger over het ganse land was, zo opende Jozef alles, waarin iets was, en verkocht aan de Egyptenaren; want de honger werd sterk in Egypteland. En alle landen kwamen in Egypte tot Jozef, om te kopen; want de honger was sterk in alle landen.
- Gen. 42:1-5**
Berseba ISRAEL STUURT ZONEN NAAR EGYPTE. Toen Jakob zag, dat er koren in Egypte was, zo zeide Jakob tot zijn zonen: "Waarom ziet gij op elkander?" Voorts zeide hij: "Ziet, ik heb gehoord, dat er koren in Egypte is; trekt daarhenen af, en koopt ons koren van daar, opdat wij leven en niet sterven."
Toen togen Jozefs tien broederen af, om koren uit Egypte te kopen. Doch Benjamin, Jozefs broeder, zond Jakob niet met zijn broederen; want hij zeide: "Opdat hem niet misschien het verderf ontmoete!" Alzo kwamen Israëls zonen om te kopen onder degenen, die daar kwamen; want de honger was in het land Kanaän.

CHRONOLOGIE EN COMMENTAAR

The Daily Bible, Copyright © 1984 Harvest House Publishers, Eugene, Oregon 97402

www.harvesthousepublishers.com

Met toestemming gebruikt. Nadruk en reproductie is in geen enkele vorm toegestaan.

BIJBELTEKSTEN

STATENVERTALING, Jongbloed-editie (1637-1888).

Public domain.